

מפגש מס' 28

דף מקורות

ספר שופטים, כ"כ"א; ספר שמואל א', א-ג'

נושא השיעור: מקומו של המשכן בספר שמואל

1. אליהו רבה (מהדורת איש שלום), ט':

היה אלקנה עולה ארבעה פעמים בשנה, שלשה מן התורה ואחת שקיבל עליו, שנאמר ועלה האיש ההוא מעירו מימים ימימה וגו' (שמואל א א ג), אלקנה הוא עלה ואשתו ובניו ובנותיו ואחיו ואחיותיו וכל קרוביו עמו וכל בני ביתו היה מעלה את הכל עמו ... כשהיו עולין בדרך ולנין ברחובה של עיר, מתקבצים האנשים לבד והנשים לבד, שכן האיש מדבר עם האיש, אשה עם האשה, גדול עם גדול, קטון עם קטון, והיתה המדינה מרגשת [והיו] שואלין להן [להיכן תלכו, ואומרים] אל בית האלהים שבשילה שמשם תצא תורה ומשם מצוות, ואתם למה לא תבואו עמנו ונלך ביחד, מיד עיניהם משגרות דמעות, אמרו להן נעלה עמכן, אמרו להן הין, עוד לשנה הבאה חמשה בתים, לשנה אחרת עשרה בתים, לשנה אחרת הרגישה כולה לעלות, והיו עולין הימינה כששים בתים, ובדרך שהיה עולה שנה זו לשנה אחרת אינו עולה אלא בדרך אחרת....

2. תלמוד בבלי ברכות לא ע"ב:

ותאמר ה' צבאות אמר רבי אלעזר מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שקראו להקב"ה צבאות עד שבאתה חנה וקראתה צבאות אמרה חנה לפני הקב"ה רבש"ע מכל צבאי צבאות שבראת בעולמך קשה בעיניך שתתן לי בן אחד משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שעשה סעודה לעבדיו בא עני אחד ועמד על הפתח אמר להם תנו לי פרוסה אחת ולא השגיחו עליו דחק ונכנס אצל המלך א"ל אדוני המלך מכל סעודה שעשית קשה בעיניך ליתן לי פרוסה אחת... חנה היא מדברת על לבה אמר רבי אלעזר משום רבי יוסי בן זמרא על עסקי לבה אמרה לפניו רבונו של עולם כל מה שבראת באשה לא בראת דבר אחד לבטלה עינים לראות ואזנים לשמוע חוטם להריח פה לדבר ידיים לעשות בהם מלאכה רגלים להלך בהן דדים להניק בהן דדים הללו שנתת על לבי למה לא להניק בהן תן לי בן ואניק בהן.

3. תלמוד בבלי ברכות לא ע"ב (מתורגם לעברית):

אמר ר' אלעזר: שמואל מורה הלכה בפני רבו ה'ה, שנאמר: וישחטו את הפר ויבאו את הנער אל עלי (שם כה) - משום ששחטו את הפר הביאו הנער אל עלי? אלא הביאו שור לקרבן; אמר להם עלי: קראו לכהן ויבוא וישחט. ראה אותם שמואל שהם מחזרים אחר כהן לשחט, אמר להם: למה לכם לחזר אחר כהן לשחט - שחיטה בפר כשרה. הביאוהו לפני עלי. אמר לו עלי: זו מנין לך? אמר לו: וכי נאמר "ושחט הכהן"? - "והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם" (ויקרא א, ה) נאמר - מקבלה ואילך מצות כהנה, מכאן לשחיטה שכשרה בפר. אמר לו עלי: יפה אמרת, אלא מורה הלכה בפני רבך אתה, וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה. באה חנה וצוחה לפניו: "אני האשה הנצבת עמך בזה להתפלל אל ה'" (שמואל א-א, כו). אמר לה: הניחי לי ואענשנו ואבקש רחמים ויתן לך בן טוב ממנו. אמרה לו: "אל הנער הזה התפללתי" (שם כז).

4. תלמוד בבלי שבת נה ע"ב:

אמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן כל האומר בני עלי חטאו אינו אלא טועה שנאמר (שמואל א א ג) ושם שני בני עלי חפני ופנחס כהנים לה'.